

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

ברכות פרק כיצד מברכין – דף מספר 14

בס"ד, ר"ח תמוז תש"ע.

הברכה על מאכלים שיש בהם פירורי לחם

א. ברייתת התוספתא

תוספתא ברכות פ"ד הל' ו-ז, ובמקבילות בבבלי ברכות לו. ובירושלמי ברכות פ"ו ה"א.

ב. סוגיות התלמודים

1. ברכות לו: "אמר רב יוסף האי חביצא... תוריתא דנהמא" ובמקבילה במנחות עה:.
2. ירושלמי ברכות פ"ו ה"א, "הכוסס את החיטים... עד כזתים" (עמ' 50 שו' 34-39).
3. ירושלמי ברכות פ"ו ה"א, "עד כמה יפרוס... נצרכה" (עמ' 50 שו' 14-22).

ג. ראשונים ופסק הלכה

1. רש"י ותוספות על הסוגיה.
2. רשב"א ד"ה אמר רב יוסף.
3. רא"ש סימן י"י.
4. תר"י, כו. ברב אלפס, ד"ה האי חביצא; כו: ד"ה ולפיכך, על כן נראה.
5. רמב"ם הלכות ברכות פ"ג ה"ח, ובכסף משנה.
6. טור אורח חיים סימן קסח, "א"ר יוסף חביצא... אינו יוצא לעולם מתורת פת", ובב"י.
7. שו"ע אורח חיים סימן קסח סעיפים ט-יא, ובמגן אברהם ס"ק כת, ובמ"ב.

ד. פת צנומה

ראשונים נחלקו האם סוגית פת צנומה קשורה לסוגית חביצא או להמשך הסוגיה לט הדנה בברכה על פתיתין ושלמין. בשלב זה נדון רק במגע עם סוגית חביצא:

1. לט. "אמר רב חייא בר אשי פת צנומה... ואח"כ בוצע".
2. לט. תד"ה פת צנומה.
3. חידושי הרמב"ן, לט. ד"ה הא דאמרינן פת צנומה (להרחבה – כו: ברב אלפס, רז"ה ד"ה אמר רב חייא ובהשגת הראב"ד אות ב').
4. להרחבה - רשב"א ד"ה אמר רב חייא.